

Tato disertační práce má dva základní cíle. Prvním je představení mnohohrstevnaté filosofie Alfreda North Whiteheada novým způsobem. Klíčem k tomu je analýza Whiteheadovy kategorie ultimátního jako kreativity odvíjející se v rámci dvou neodlučitelných limit, multiplicity a jedinečnosti. Druhým cílem je využití Whiteheadova filosofického schématu pro estetickou teorii. Práce je proto rozdělena na dvě části. První filosofická část je členěna do tří kapitol. Každá z nich se snaží postihnout určité patro Whiteheadova filosofického díla. První se zabývá Whiteheadovou definicí spekulativní filosofie a snaží se ukázat, jakou roli v ní hrají multiplicita jedinečnost. Druhá kapitola je věnována analýze aktuální události v jejím procesu konkrescence. Třetí kapitola se zabývá Whiteheadovým pojetím společenství. Druhá estetická část je členěna do dvou kapitol. První kapitola druhé části představuje rozvinutí whiteheadovské estetiky Donalda W. Sherburna, založené na Whiteheadově pojetí propozice. Upozorňuje na Sherburnovo statické pojetí přírodní krásy a snaží se navrhnout interpretaci, která bude více dynamická. V druhé kapitole druhé části je představena environmentální estetika Allena Carlsona, která se snaží ukázat, že estetická zkušenost přírodní krásy statická není. Je ukázáno, že Carlsonovy argumenty jsou nepřesvědčivé a že Carlson neoprávněně podřizuje estetický prožitek přírodní krásy poznatkům přírodních věd. Je poukázáno, že zde rozvíjená whiteheadovská estetika představuje životaschopnou alternativu environmentální estetiky, aniž by ji podřizovala poznatkům přírodních věd.